

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

LAUSUNTO

21.2.2013

Asia: LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LUONNOKSESTA ELÄINTAUTILAIKSI

Viite: HE 130/2012

Pyydettyinä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Lakiuudistus on erittäin tervetullut ja se selkeyttää toimijoiden ja viranomaisten toimintaa eläintautitapauksissa. Toimivaksi osoittautuneet käytännöt kirjataan nyt lakiin, joka puolestaan edelleen tarkentaa ja vakauttaa toimintaa eläintautien torjunnassa. Eläintautien nopea ja luotettava havainnointi on tautien torjunnassa tärkeitä. Tämän vuoksi on merkittävää, että valtio täysimääräisesti osallistuu tautien torjunnan kustannuksiin. Muutoin voi olla vaarana, että tautitapauksia aletaan salata.

Eläinlääkäriliitto pitää tärkeänä, että tuotantotiloilla varaudutaan erityistilanteisiin eläintautien kartoittamisessa ja näytteenotossa. Tiloilta edellytetään varautumissuunnitelmia eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi esim. sähkökatkojen varalle. Eläintautilain mukainen varautuminen sisältäisi suunnitelman eläinten joukkokäsittelylle kuten rokottamiselle tai näytteen otolle. Toimintojen suorittaminen turvallisesti parantaisi myös eläinlääkärien työturvallisuutta. Liiton tekemän työterveyskyselyn mukaan yli 60 % kunnaneläinlääkäreistä pitää tapaturmien sattumisen riskiä työssään melko suurena ja yli 30 % erittäin suurena. Viimeisen 12 kuukauden aikana yli 30 %:lle eläinlääkäreistä on sattunut työtapaturma kerran ja noin 25 %:lle kaksi kertaa. Valtaosa tapaturmista on sattunut työtehtävissä esimerkiksi navetassa. Eläinten käsittely eläintiloissa muodostaa suurimman tapaturmariskin. Tämän vuoksi onkin tärkeitä, että myös lyhyellä varoitusajalla tehtävät eläinten käsittelyt tehtäisiin turvallisesti. Eläinten joukkokäsittely, kuten tiineystarkastukset, rokotukset yms. ovat muualla Euroopassa arkipäivää, joten malleja eläinten käsittelykeinoiksi on useita.

Laissa esitetään, että pitopaikoissa voisi tehdä laissa tarkoitettuja tarkastuksia ja tutkimuksia myös valtuutetut tarkastajat. Ajatus on kannatettava, sillä eläintautipurkauksissa työvoima loppuu helposti kesken. On kuitenkin ensiarvoisen tärkeitä, että tautipurkauksissa työn jako ja toimivalta on toimijoiden välillä selvä. Lakiluonnoksessa esitetään, että Elintarviketurvallisuusvirasto myöntää valtuutettujen tarkastajien oikeudet ja että valtuutetut tarkastajat toimivat Eviran valvonnassa. Eläintaudin torjunnassa aluehallintovirastojen tehtävänä on koordinoita toimenpiteitä, kuten tarkastuksia ja näytteenottoa. Kunnaneläinlääkärit ovat operatiivisia toimijoita tiloilla. Kunnaneläinlääkärit vastaavat toimivaltaisena viranomaisena eläintautien valvonnasta ja torjunnasta toimialueellaan. He tarkastavat eläimiä, ottavat näytteitä ja tekevät epidemiologista tutkimusta. Aluehallintovirasto voi määrätä kunnaneläinlääkäriin

eläintautien torjuntatehtävään myös tämän toimialueen ulkopuolelle. Jotta tautien torjuntatyö sujuisi tehokkaasti ja virheettää, liitto esittää, että valtuutetut tarkastajat toimisivat kunnaneläinlääkärien valvonnassa ja apuna, eivät Elintarviketurvallisuusviraston valvonnassa ja itsenäisinä toimijoina.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry

Kirsi Sario
puheenjohtaja